

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/26/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815200373
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3815200373.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o maloletú Z. J., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny W., dieťa matky Z. M., bytom W., na K. XX/X, t.č. bytom A. B. 37, XXXXX B. a otca V. J., trvale bytom A. XXX, t.č. v U. J., o podnete Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny W. na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny W. proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 16. januára 2015, č.k. 9P/3/2015-6, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa **m e n í** tak, že **n a r i a d ť u j e** s a predbežné opatrenie :

Maloletá Z. J., nar. XX.XX.XXXX, sa dočasne **p o n e c h á v a** v spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov C. J., nar. XX.XX.XXXX a C. J., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom W., M. XX/XX.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým uznesením zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia na zverenie maloletej do starostlivosti starých rodičov, ktorý podal Úrad práce sociálnych vecí a rodiny W..

V odôvodnení uviedol, že Úrad práce sociálnych vecí a rodiny W. podal podnet na nariadenie predbežného opatrenia na zverenie maloletej do starostlivosti starých rodičov z dôvodu, že otec maloletej, ktorému bola maloletá zverená do starostlivosti bol vzatý do väzby a matka je dlhodobo v zahraničí. Dieťa teda zostalo bez starostlivosti zákonného zástupcu.

V danom prípade súd prvého stupňa dospel k záveru, že z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia neboli zrejme žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali návrh na nariadenie predbežného opatrenia.

Súd mal osvedčené, že maloletá bola rozsudkom Okresného súdu Prievidza 6P 3/2013 zverená do starostlivosti otca a matka bola zaviazaná prispievať na jej výživu sumou minimálneho výživného podľa Zákona o rodine. Otec maloletej bol 16.12.2014 vzatý do väzby a nachádza sa ÚVV J.. Starostlivosť o maloletú už teraz zabezpečujú starí rodičia C. J., ktorý je na dôchodku a C. J. ktorá je nezamestnaná, evidovaná Úradom práce sociálnych vecí a rodiny ako nezamestnaná. Starí rodičia obývajú štvorizbový byt, ktorý je zrekonštruovaný a vhodne zariadený. Maloletá má v byte zariadenú detskú izbu, vybavenú potrebným zariadením. Matka maloletej sa zdržiava v zahraničí. Maloletá je na domácnosť starých rodičov zvyknutá, už predtým pomáhali otcovi so starostlivosťou o ňu. Majú k maloletej vytvorenú pozitívnu citovú väzbu, majú záujem zabezpečovať starostlivosť o ňu. S maloletou nemajú žiadne problémy, rešpektuje ich. Maloletá chce zostať u starých rodičov, nič jej nechýba. Chodí do druhého ročníka Strednej odbornej školy obchodu a služieb Prievidza, škola ju baví.

V konaní podľa súdu prvého stupňa nebola zistená potreba nariadenia predbežného opatrenia spočívajúca či už v potrebe dočasnej úpravy vzťahov účastníkov alebo v tom, že by sa maloletá ocitla bez akejkoľvek starostlivosti alebo by bol jeho život, zdravie alebo priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený. O maloletú je riadne postarané starými rodičmi. Nariadenie predbežného opatrenia nie je spôsobilé odstrániť stav faktickej neprítomnosti zákonných zástupcov, ich práva a povinnosti ako rodičov by zostali vydaním predbežného opatrenia nedotknuté. Preto súd rozhodol tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie Úrad práce sociálnych vecí a rodiny W., v ktorom žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že nariadi predbežné opatrenie. Ďalej uviedol, že podal z úradnej moci návrh na nariadenie predbežného opatrenia, aby maloletá Z. J. bola zverená starým rodičom a to z dôvodu, že maloletá bola právoplatným rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 6P/3/2013-17 zo dňa 17.05.2013, zverená do osobnej starostlivosti otca, ktorý bol dňa 16.12.2014 vzatý do väzby, kde sa nachádza i naďalej. Matka maloletej žije v Nemecku a o maloletú dcéru neprejavuje záujem. Maloletá chce zostať žiť a bývať u starých rodičov A. a C. J., u ktorých zostala po nástupe otca do výkonu väzby. Trvali na podanom návrhu a žiadali, aby súd nariadil predbežné opatrenie, nakoľko v záujme maloletej Z. je potrebná dočasná úprava pomerov a zásah súdu formou predbežného opatrenia. Otec maloletej, ktorému bola zverená do osobnej starostlivosti je vo výkone väzby, táto skutočnosť mu bráni dočasne sa osobne starať o maloletú dcéru a maloletá Z. zostala bez starostlivosti zákonného zástupcu.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je potrebné podľa § 220 O.s.p. zmeniť z týchto dôvodov:

Podľa § 74 ods. 1 O. s. p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu (§ 75 ods. 1 O. s. p.).

Podľa § 76 ods. 1 písm. b/ O. s. p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Okresný súd aplikujúc ustanovenie § 76 ods. 1 písm. b/ O. s. p. dospel k záveru, že navrhované predbežné opatrenie podľa § 76 ods. 1 písm. b/ O. s. p. nie je dôvodné, nakoľko v konaní nebola zistená potreba nariadenia predbežného opatrenia spočívajúca či už v potrebe dočasnej úpravy vzťahov účastníkov alebo v tom, že by sa maloletá ocitla bez akejkoľvek starostlivosti alebo by bol jej život, zdravie alebo priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený.

S názorom okresného súdu o nesplnení podmienok na nariadenie predbežného opatrenia o zverení maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov nie je možné súhlasiť.

V každej veci týkajúcej sa maloletých detí dominuje záujem maloletého dieťaťa. Dosiachnutie účinnej ochrany záujmov maloletých detí je zabezpečené aj inštitútom predbežného opatrenia podľa Občianskeho súdneho poriadku. Jedným z nevyhnutných predpokladov, za ktorých môže súd nariadiť predbežné opatrenie, je v zmysle § 74 ods. 1 O. s. p. potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na danej dočasnej úprave pomerov. Naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov predbežným opatrením v týchto konaniach ustupuje

záujmu maloletého dieťaťa. A teda, ak je nariadenie predbežného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa, nemusí byť nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby dočasnej úpravy.

Uvedené akcentoval aj zákonodarca novelou Občianskeho súdneho poriadku uskutočnenou zákonom č. 388/2011 Z. z. účinným od 01. 01. 2012, kde podľa Dôvodovej správy k tomuto zákonu častým dôvodom nenariadenia predbežného opatrenia v konaniach starostlivosti súdu o maloletých bola skutočnosť, že navrhovateľ nevedel odôvodniť bezprostredne hroziacu ujmu, hoci inak navrhované opatrenie bolo v záujme maloletého dieťaťa. Preto pri nariaďovaní predbežného opatrenia v týchto konaniach od 01. 01. 2012 nie je potrebné odôvodňovať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, postačuje odôvodnenie záujmu maloletého dieťaťa na dočasnej úprave pomerov. V konaniach starostlivosti súdu o maloletých by preto súd mal pristúpiť k nariadeniu predbežného opatrenia nielen v prípadoch, ak riešenie situácie neznesie odklad, ale aj v prípade, ak je úprava predbežným opatrením v záujme maloletého dieťaťa.

Aby bola zabezpečená ochrana záujmov maloletých detí, nie je možné vždy vyčkať do

právoplatnosti rozhodnutia vydaného v konaní podľa tretej časti Občianskeho súdneho poriadku. Záujem dieťaťa často vyžaduje, aby súd prijal okamžité účinné opatrenia, ktoré majú prechodný charakter. Takýmto opatrením je aj predbežné opatrenie. Formou predbežného opatrenia môže súd rozhodnúť o každej veci, o ktorej podľa Občianskeho súdneho poriadku môže pojednávať vo veci samej. I keby malo predbežné opatrenie rovnaký obsah ako rozhodnutie vo veci samej, dôraz v tomto rozhodnutí sa klade na jeho dočasný charakter do rozhodnutia vo veci samej.

Pri nariaďovaní predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Skutočnosť rozhodné pre nariadenie predbežného opatrenia navrhovateľ predbežného opatrenia nemusí preukázať dôkazmi, postačí ak z opisu rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia vyplýva dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana.

Úrad práce sociálnych vecí a rodiny W. v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia na zverenie maloletej do starostlivosti starých rodičov pritom uviedol, že otec maloletej, ktorému bola maloletá zverená do starostlivosti bol vzatý do väzby, kde sa nachádza i naďalej, pričom matka maloletej je dlhodobo v zahraničí a o mal. dcéru neprejavuje záujem, teda mal. dieťa zostalo bez osobnej starostlivosti zákonného zástupcu. Starostlivosť o maloletú v súčasnosti zabezpečujú starí rodičia, pričom maloletá je na domácnosť starých rodičov zvyknutá, starí rodičia majú k maloletej vytvorenú pozitívnu citovú väzbu a majú záujem zabezpečovať starostlivosť o ňu.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa mal v danom prípade za preukázané, že sú splnené podmienky na nariadenie predbežného opatrenia, nakoľko v záujme maloletej Z. je potrebná dočasná úprava pomerov a zásah súdu formou predbežného opatrenia. Otec maloletej, ktorému bola zverená do osobnej starostlivosti je vo výkone väzby a táto skutočnosť mu bráni dočasne sa osobne starať o maloletú dcéru, teda maloletá Z. zostala bez osobnej starostlivosti zákonného zástupcu, a preto za daného stavu je nariadenie predbežného opatrenia v najlepšom záujme maloletej.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel.

Záverom odvolací súd uvádza, že v prípade ak starí rodičia nepodajú návrh na zverenie maloletej do ich náhradnej osobnej starostlivosti, súd prvého stupňa začne konanie i bez návrhu, nakoľko vydanie predbežného opatrenia má za následok začatie konania vo veciach starostlivosti o maloletých aj bez návrhu (§ 81 O.s.p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.